

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Географічний факультет

Кафедра географії України та регіоналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан географічного факультету

Мирослав ЗАЯЧУК

«12» *серпня* 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
ОСНОВИ РЕГІОНАЛІСТИКИ
обов'язкова

Освітньо-професійна програма «Регіональний розвиток і просторове планування»

Спеціальність 106 «Географія»

Галузь знань 10 «Природничі науки»

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Географічний факультет

Мова навчання українська

Чернівці 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «ОСНОВИ РЕГІОНАЛІСТИКИ» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Регіональний розвиток і просторове планування», спеціальність 106 «Географія», галузь знань 10 «Природничі науки», затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 6 від «31» травня 2021 р.).

Розробник: Данілова Ольга Миколаївна, доцент кафедри географії України та регіоналістики, доктор сільськогосподарських наук, доцент.

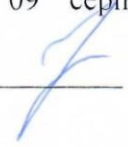
Викладач: Данілова Ольга Миколаївна, доцент кафедри географії України та регіоналістики, доктор сільськогосподарських наук, доцент.

Погоджено з гарантом ОП «Регіональний розвиток і просторове планування»

Гарант освітньої програми Іван КОСТАЩУК

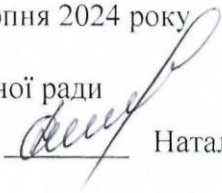
Затверджено на засіданні кафедри географії України та регіоналістики

Протокол № 13 від « 09 » серпня 2024 року

Завідувач кафедри Іван КОСТАЩУК

Схвалено навчально-методичною радою географічного факультету

Протокол № 1 від « 12 » серпня 2024 року

Голова навчально-методичної ради
географічного факультету Наталя АНДРУСЯК

1. Мета навчальної дисципліни:

Навчальна дисципліна «Основи регіоналістики» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін за освітнім рівнем «бакалавр», що пропонується в рамках циклу професійної підготовки здобувачів вищої освіти на другому році навчання. Вона забезпечує формування у студентів професійно-орієнтованої компетентності системного регіонального дослідження та зорієнтована на засвоєння теоретичних і практичних знань регіоналістики, вмінь та навичок проведення регіональних досліджень.

Мета навчальної дисципліни: формування у студентів системи теоретичних знань про основні засади регіоналістики як основи геопросторового планування, ознайомлення з основами державної регіональної політики та особливостями виявлення проблем і перспектив регіонального розвитку шляхом географічних досліджень.

2. Завдання курсу:

- сформувані у здобувачів уявлення про наукові підходи до розуміння сутності регіоналістики;
- висвітлити основні наукові підходи до регіоналізації світу: фізико-географічні, політичні, економічні, культурно-цивілізаційні;
- ознайомити з досвідом аналізу та дослідження регіональних проблем;
- розкрити сутність, моделі, теорії, концепції та цілі, проблеми регіонального розвитку;
- вивчити регіональний поділ України за різними змістовними ознаками, особливості регіональної політики в державі, проблеми і перспективи її здійснення.
- розглянути сучасний стан, проблеми та перспективи регіонального розвитку держави.
- з'ясувати етапи створення програм (стратегій) регіонального розвитку, показники економічного та соціального розвитку регіонів, можливості суспільно-географічного прогнозування.

3. Пререквізити: Навчальна дисципліна викладається у 7-му семестрі. Пререквізитами навчальної дисципліни є ОК «Вступ до спеціальності», «Основи стійкого (збалансованого) розвитку України», «Основи територіального планування», «Обробка результатів регіональних досліджень».

4. Результати навчання:

Вивчення навчальної дисципліни сприятиме формуванню загальних та фахових компетентностей.

Загальні компетентності: здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 1); знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 2); здатність до проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК 6); здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 7); здатність працювати автономно (ЗК 9).

Фахові компетентності: здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів, в тому числі міжнародних, що будуть висвітлювати особливості впливу глобалізації на регіони та просторові моделі їх економіки (СК 1); здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи та суспільства, а також причинно-наслідкових зв'язків розвитку та взаємодії природи і суспільства й уміння їх використовувати у професійній, соціальній та педагогічній діяльності (СК 2); здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах, а також застосовувати різні методи досліджень процесів регіоналізації, уміння ідентифікувати, аналізувати й оцінювати економічні, соціальні та екологічні проблеми регіонів у їх просторовій перспективі (СК 3); здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності (СК 9.); здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах, застосовувати навички методів проектування, моделювання та управління процесами регіонального розвитку та проводити їх оцінку та експертизу (СК 11).

Програмні результати навчання:

ПРН 01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії географії, а також світоглядних наук.

ПРН 02. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ.

ПРН 03. Пояснювати особливості організації географічного простору та знати базові уявлення про територіальну організацію суспільства, концепції територіальних структур.

ПРН 07. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки та її складових.

ПРН 09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах.

ПРН 10. Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні, а також особливості процесів глобалізації економічного, соціального, політичного, культурного і духовного розвитку людства, головні закономірності розвитку глобальних проблем та глобалістики.

ПРН 11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.

ПРН 13. Застосовувати науково-теоретичні та практичні основи регіоналістики, функції, принципи і методи управління регіональним розвитком.

ПРН 17. Уміти проводити аналіз регіонального розвитку та давати оцінку регіонального потенціалу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має **знати:** сутність регіоналістики, її об'єкт і предмет, термінологію, основні методологічні засади, функції та завдання; основні макрорегіони і субрегіони світу (фізико-географічні, політичні, економічні, культурно-цивілізаційні), їх ієрархію та головні характеристики; сутність, моделі, теорії, концепції та цілі, проблеми регіонального розвитку; регіональний поділ України за різними змістовними ознаками, а також механізми управління регіональним розвитком в Україні засобами регіональної політики; етапи створення програм (стратегій) регіонального розвитку, показники економічного та соціального розвитку регіонів, можливості суспільно-географічного прогнозування; структуру господарства регіонів України та проблеми раціонального розміщення галузей господарства; **вміти:** володіти термінологією, методами та підходами, які використовуються в регіоналістиці; використовувати на практиці програму комплексного регіонального дослідження; визначати позитивні і негативні аспекти децентралізаційних процесів для регіонів України; організувати та реалізувати регіональні дослідження для оцінки регіонального потенціалу, прийняття рішень щодо регіонального розвитку та регіональної політики регіону із врахуванням соціальних, екологічних, економічних міркувань.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	4	7	4,0	120	33	22	-	-	65		іспит

5.2. Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекції	практичні	с.р.
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи регіоналістики				
Тема 1. Регіоналістика як навчальна дисципліна 1. Поняття про регіоналістику 2. Предмет дослідження регіоналістики 3. Основні методи регіоналістики 4. Провідні функції та завдання сучасної регіоналістики	9	2	2	5
Тема 2 Регіональний поділ світу 1. Основні підходи до регіоналізації світу. 2. Ієрархічні рівні регіонального поділу світу 3. Фізико-географічні регіони світу 4. Геополітична структуризація світу 5. Економічна регіоналізація світу. 6. Історико-культурна регіоналізація світу.	9	2	2	5
Тема 3. Сучасні теорії і концепції регіонального розвитку 1. Концепція стійкого розвитку. 2. Теорія саморозвитку регіонів (ендогенного розвитку) 3. Концепція «соціально орієнтованої економіки», людського розвитку 4. Концепція сприйняття (перцепції) простору, регіонів, міст, місцевостей	9	2	2	5
Тема 4. Державна регіональна політика в Україні 1. Становлення регіональної політики в Україні. 2. Завдання і принципи державної регіональної політики. 3. Досвід регіоналізації України. 4. Суспільно- географічні складові регіоналізації. 5. Принципи, методи, інструменти регіонального менеджменту.	9	2	2	5
Тема 5. Макрорегіоналізація 1. Теоретико-методологічні проблеми макрорегіоналізації України. 2. Історико-географічні та методологічні аспекти макрорегіоналізації України 3. Економічна макрорегіоналізація 4. Сучасне соціально-економічне макрорайонування	11	4	2	5
Тема 6. Адміністративно-територіальний устрій України та процеси децентралізації	9	2	2	5

1. Історичні етапи становлення адміністративно-територіального устрою України. 2. Теоретичні підходи та світовий досвід реалізації процесів децентралізації. 3. Територіальна громада як суб'єкт регулювання регіонального розвитку 4. Ризики децентралізації для функціонування та розвитку територіальних громад				
Змістовий модуль 1	56	14	12	30
Змістовий модуль 2. Проблеми регіонів України. Стратегія регіонального розвитку				
Тема 7. Програмування та прогнозування регіонального економічного та соціального розвитку. 1. Етапи створення програм (стратегій) регіонального розвитку. 2. Структура стратегії регіонального розвитку. 3. Показники економічного та соціального розвитку регіонів. 4. Суспільно-географічне прогнозування. 5. Інформаційне забезпечення. 6. Методи та організація прогнозування.	11	4	2	5
Тема 8. Планування територій регіонів. 1. Геопланування - конструктивний напрям сучасної географії. 2. Генеральна схема планування території України. 3. Цільові настанови геопланування регіонів. 4. Методичні засади геопланування регіонів.	9	2	-	5
Тема 9. Демографічні та соціальні проблеми регіонального розвитку в Україні 1. Демографічні проблеми 2. Регіональна демографічна політика в Україні. 3. Соціальні проблеми 4. Соціальні індикатори в стратегії сталого розвитку України	9	2	2	5
Тема 10. Структура господарства регіонів України та проблеми раціонального розміщення галузей господарства 1. Структура господарства регіонів. 2. Спеціалізація господарства. 3. Форми суспільної та територіальної організації виробництва. 4. Проблеми раціонального розміщення галузей господарства та ефективності регіонального розвитку в Україні	11	4	2	5
Тема 11. Економічні проблеми	7	2	2	5

регіонального розвитку 1.Проблеми нерівномірності економічного розвитку регіонів України. 2.Регіональні проблеми інвестиційної діяльності в Україні. 3. Економічні індикатори стратегії сталого розвитку України.				
Тема 12. Екологічні проблеми регіонального розвитку. 1.Проблеми регіональної диференціації рівнів забруднення території України. 2.Територіальна організація і екологічна безпека суспільства. 3.Екологічні індикатори в стратегії сталого розвитку України.	10	3	2	5
Тема 13. Теоретико- методологічні аспекти дослідження депресивності регіонів. Регіональні відміни рівнів соціально-економічного розвитку. Регіональні відміни у якості життя. Рівень життя та бідності населення.	7	2		5
Змістовий модуль 2	64	19	10	35
Разом	120	33	22	60

5.3. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи регіоналістики			
1	Практична робота №1. Регіон та регіоналізація	2	3
2	Практична робота №2. Макрорегіоналізація світу.	4	3
3	Практична робота №3. Історико-культурна регіоналізація світу.	2	3
4	Практична робота №4. Регіональна політика: моделі і механізми	2	2
5	Практична робота №5. Сучасне соціально-економічне макрорайонування України.	2	2
6	Практична робота №6. Суспільно-географічне дослідження проблем розвитку регіонів України (регіон на вибір). Децентралізаційні процеси і демографічні проблеми.	4	2
	Змістовий модуль 1	16	15
Змістовий модуль 2. Проблеми регіонів України. Стратегія регіонального розвитку			
7	Практична робота №6. Суспільно-географічне дослідження проблем розвитку регіонів України (регіон на вибір). Економічний потенціал та проблеми його розвитку	2	3
8	Практична робота №8. Суспільно-географічне дослідження проблем розвитку регіонів України (регіон на вибір). Соціальні проблеми.	2	3
9	Практична робота №9. Суспільно-географічне дослідження проблем розвитку регіонів України (регіон на вибір). Екологічні проблеми.	2	3

10	Практична робота №10. Визначення перспективних напрямів розвитку регіону методом SWOT-аналізу (регіон на вибір).	4	2
11	Практична робота №11. Асиметричність регіонального розвитку.	2	2
12	Практична робота №12. Соціально-економічна поляризація та децентралізація в Україні	2	2
	Змістовий модуль 2	14	15
	РАЗОМ	30	30

5.4. Самостійна робота студентів

№	Теми	К-сть годин	К-сть балів
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні основи регіоналістики			
1	Регіонознавство як міждисциплінарне знання. Регіонознавство, країнознавство і краєзнавство. Періодизація розвитку регіоналістики.	5	2
2	Регіоналізм і регіоналізація як загальносвітовий трансформаційний процес	5	2
3	Континенти і макрорегіони світу, які виділяє ООН. Європа (Західна Європа, Північна Європа, Південна Європа, Східна Європа). Азія (Західна Азія, Центральна Азія, Південна Азія, Східна Азія, Південно-Східна Азія). Африка (Північна Африка, Західна Африка, Центральна Африка, Східна Африка, Південна Африка). Америка (Північна Америка, Центральна Америка, Карибський басейн, Південна Америка). Австр	5	2
4	Регіональна політика в країнах ЄС. Європейська економічна інтеграція: виникнення, розвиток, сучасний стан і проблеми. ЄС – вища форма регіональної інтеграції. Розширення ЄС: політичні, соціально-економічні та гуманітарні наслідки. Євроатлантична інтеграція: виникнення, розвиток, сучасний стан і проблеми. Розширення НАТО: трансформація, нові завдання і напрями діяльності.	5	2
5	Характеристика сучасних соціально-економічних макрорайонів України.	5	1
6	Переваги та проблеми децентралізації в територіальних громадах	5	1
	Змістовий модуль 1	30	10
Змістовий модуль 2. Проблеми регіонів України. Стратегія регіонального розвитку			
7	Показники економічного та соціального розвитку регіонів.	5	2
8	Геопланування – конструктивний напрям сучасної географії.	4	1
9	Проблеми депопуляції та старіння населення у регіонах України. Регіональні проблеми безробіття.	4	1
10	Проблеми компонентної структури господарства регіону. Сучасні методики визначення господарської спеціалізації регіону.	4	1
11	Регіональні проблеми інвестиційної діяльності в Україні.	4	2
12	Диференціація рівнів забруднення території	4	1

	України.		
13	Регіональні відміни у якості життя населення.	5	2
	Змістовий модуль 2	30	10
	РАЗОМ	60	20

*Питання, винесені на самостійне опрацювання, включені до тематичного і підсумкового контролю.

5.5. Тематика індивідуальних науково-дослідних завдань (виконуються по бажанню здобувачів вищої освіти)*

№	Назви теми ІНДЗ	Форма контролю
1	Регіоналізм, регіоналізація та глобалізація як взаємопов'язані процеси сучасної Європи.	реферат, презентація доповідь
2	Єврорегіони як вища форма транскордонного співробітництва.	реферат, презентація доповідь
3	Сучасна регіональна політика в провідних державах ЄС. Основні тенденції розвитку регіональної політики в країнах ЄС. «Європа регіонів»: проблеми та перспективи.	реферат, презентація доповідь
4	Регіональні інтеграційні процеси Азії: сучасний стан, досягнення, проблеми і перспективи.	реферат, презентація доповідь
5	Сучасний стан планування територій в Україні та його місце у вирішенні проблем регіонального розвитку.	реферат, презентація доповідь
5	Економічна конкурентоспроможність регіонів України	проект, презентація доповідь
6	Глобальні тренди та їх вплив на економіку регіонів України	проект, презентація доповідь
7	Оцінка якості життя населення України	проект, презентація доповідь
8	Вектори регіонального розвитку України	реферат, презентація доповідь
9	Урбіцид в регіонах України. Перспективи відновлення.	проект, презентація доповідь
10	Напрями перспективного розвитку територій, що зазнали нищівного впливу повномасштабної воєнної агресії	проект, презентація доповідь
11	Концепція соціально-географічного процесу.	реферат, презентація доповідь
12	Принципи геопросторової організації обласних систем розселення.	реферат, презентація доповідь
13	Концепції соціально-демографічного розвитку.	реферат, презентація доповідь
14	Концепції та моделі ринку праці: регіональний контекст.	реферат, презентація доповідь
15	Особливості геопланування сільських регіонів.	реферат, презентація доповідь
16	Особливості геопланування приморських регіонів.	реферат, презентація доповідь
17	Особливості геопланування гірських регіонів.	реферат, презентація доповідь
18	Геокультурний брендинг території регіону.	реферат, презентація доповідь
19	Розробка геокультурного брендингу території	проект, презентація, доповідь
20	Обґрунтування цілей, завдань та пріоритетів соціально-економічного розвитку регіону.	реферат, презентація доповідь

21	Особливості регіонального розвитку гірських територій.	реферат, презентація доповідь
20	Основи регіоналізації туризму та районування сучасного світового туристичного простору.	реферат, презентація доповідь
21	Пріоритети соціально-економічного розвитку окремих адміністративно-територіальних одиниць Карпатського регіону.	реферат, презентація доповідь
22	Функціональне зонування Карпатського регіону.	реферат, презентація доповідь
23	Територіальна організація виробництва в Карпатському регіоні.	реферат, презентація доповідь
24	Обґрунтування цілей та напрямів розвитку Карпатського регіону.	реферат, презентація доповідь
25	Функціонально-галузева структура господарства Карпатського регіону.	реферат, презентація доповідь
26	Регіональна інвестиційна політика в Карпатському регіоні.	реферат, презентація доповідь
27	Види природокористування в Карпатському регіоні.	реферат, презентація доповідь
28	Еколого-географічна ситуація в Карпатському регіоні.	реферат, презентація доповідь
29	Єврорегіони в Карпатському регіоні: особливості становлення та функціонування.	реферат, презентація доповідь
30	Вектори регіонального розвитку України	реферат, презентація доповідь
31	Урбіцид в регіонах України. Перспективи відновлення.	проект, презентація доповідь
32	Напрями перспективного розвитку територій, що зазнали нищівного впливу повномасштабної воєнної агресії	проект, презентація доповідь

***оцінювання:** одне ІНДЗ – 10 балів.

6. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінювання результатів навчання

Головним критерієм успішного освоєння дисципліни є досягнення студентом мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом освоєння навчальної дисципліни

Для оцінювання результатів освоєння дисципліни студентом використовується нижче зазначена числова (рейтингова) шкала.

100-бальна шкала	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
90-100	Відмінно	A	відмінно
80-89	Добре	B	дуже добре
70-79		C	добре
60-69	Задовільно	D	задовільно
50-59		E	достатньо
35-49	Незадовільно	FX	(незадовільно) з можливістю повторного складання
1-34		F	(незадовільно) з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Розподіл балів, які отримують студенти

Вид підсумкового контролю: іспит

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)														Кількість балів (іспит)	Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2									
Т №1	Т №2	Т №3	Т №4	Т №5	Т №6	МК №1	Т №7	Т №8	Т №9	Т №10	Т №11	Т №12	Т №13	МК № 2		
5	5	5	4	3	3	5	5	4	4	3	4	3	2	5	40	100

Політика оцінювання

Політика щодо академічної доброчесності: Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності, викладених у Положенні «Про виявлення та запобігання академічному плагиату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://surl.li/mcqqqs>). Виконувати всі поточні завдання та підсумковий контроль самостійно без допомоги сторонніх осіб; не допускати списування під час проведення контрольних заходів (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком консультацій викладача. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, переведення на індивідуальний графік з різних причин) навчання може відбуватись в он-лайн форматі за погодженням із керівником курсу і регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»

Політика щодо визнання результатів здобутих шляхом неформальної освіти регулюється «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (2022 р.)» (<http://surl.li/fnyha>). Здобувачу можуть бути зараховані окремі види навчальної роботи за ОК та отримані додаткові бали при наявності сертифіката (свідчення, тощо) отриманого здобувачем у неформальній освіті (курси, тренінги) з вивчення тем охоплених змістовим наповнення курсу.

За умови проходження навчальних тренінгів по тематиці навчальної дисципліни на платформах Prometheus («Децентралізація: від патерналізму до відповідального розвитку» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2019_T3/about, «Децентралізація в Україні – теорія та практика» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+DC101+2017_T4/about), «Як діяти далі: Державним службовцям про сталий розвиток» <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/>, «Підготовка та впровадження проектів розвитку громад» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:AUC+CDP101+2017_T1/about, Campster («Time management» <http://surl.li/djmxs>) та інших, виконання всіх завдань та отримання сертифікату, студент може отримати додатково до 10 балів до підсумкової оцінки по освітній компоненті «Основи регіоналістики».

Критеріями оцінювання є:

1. Контроль засвоєння лекційного і самостійно опрацьованого теоретичного матеріалу здійснюється на основі **усної співбесіди, оцінювання письмового виконання завдань, тестувань.**

2. Контроль засвоєння знань та набуття умінь і навичок при виконанні практичних робіт здійснюється шляхом **їх поточної перевірки й оцінювання.**

3. Контроль за виконанням ІНДЗ (за бажанням студента) здійснюється шляхом **оцінювання виконаних рефератів, проектів та усного індивідуального захисту дослідження.**

4. Матеріал для **самостійної роботи студентів**, який передбачений в темі

практичного заняття одночасно із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному аудиторному занятті.

Кількість балів за кожний навчальний елемент виводиться із суми поточних видів контролю (опитування, тестування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійного опрацювання). Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за навчальні елементи даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів (15 балів за виконання практичних робіт, 10 балів – самостійна робота; 5 балів – контрольна робота); 2 модуль – 30 балів (15 балів за виконання практичних робіт, 10 балів – самостійна робота; 5 балів – контрольна робота).

Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі іспиту з врахуванням балів (оцінок) отриманих за два модулі. Іспит проводиться в усній формі і передбачає відповіді на три теоретичні питання (1 питання – 10 балів; 2-е питання – 10 балів, 3-є питання – 10 балів), та вирішення п'яти тестів (по 2 бали за кожен тест, сумарно -10 балів). Загальна сума балів, яку може отримати студент – 40 балів.

Максимальна підсумкова оцінка за ОК “Основи регіоналістики”, яку здобувач освіти може отримати за результатами вивчення дисципліни впродовж семестру, становить 100 балів, які виводяться із суми балів поточного контролю за модулями (до 60 балів) та модуля-контролю (іспиту) – до 40 балів. Якщо студент за власною ініціативою чи бажанням, крім обов'язкових видів контролю (60 балів) виконав ІНДЗ, брав участь у навчальних тренінгах (сертифікат), наукових конференціях (тези конференцій), має публікацію у наукових виданнях (публікація), які відповідають завданням та тематиці курсу, він може отримати додатково до 10 балів, які також враховуються до підсумкової оцінки. У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Для здійснення контролю знань студентів викладач заповнює журнал, де вказуються оцінки за кожний навчальний елемент. Журнал зберігається у викладача. За модулями заповнюються відомості рубіжного контролю, які подаються і зберігаються на кафедрі. Для повного забезпечення комунікації з викладачем використовується платформа дистанційного навчання Moodle.

7. Методи навчання та засоби оцінювання

Методи навчання

Словесні методи: лекція, бесіда, пояснення, дискусія, інструктаж.

Практичні методи: практичні роботи.

Наочні методи: демонстрація відео, презентації.

Методи стимулювання пізнавального інтересу: виконання проєктів.

Самостійна робота над індивідуальним завданням.

Електронне та інтерактивне онлайн-навчання: онлайн курси, вебінари, онлайн конференції.

Засоби оцінювання

Практичні роботи;

Модульні контрольні роботи;

Тестові завдання;

Проєкти;

Реферати;

Презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

Виступи на студентських наукових заходах, тези доповідей, статті.

8. Форми поточного та підсумкового контролю

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали. Також, підсумкова оцінка може бути оскаржена здобувачем освіти, процедура регламентується Положенням про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань
<https://drive.google.com/file/d/16FPnHMJXd2al362HvDwmvoZ5uEih42ks/view>).

Основними формами поточного контролю є **усний контроль** (індивідуальне та фронтальне опитування, захист практичних робіт, захист проєктів, презентації результатів виконаних завдань та досліджень); **письмовий контроль** (модульні контрольні роботи, практичні роботи); **тестування**.

Електронний контроль виконання завдань з курсу «Основи регіоналістики», представлений на електронній платформі <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1429>

Формою підсумкового контролю – є іспит.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гусева Н. В. Практикум з проблем регіонального розвитку: Методичні рекомендації до аудиторної та самостійної роботи магістрантів, які навчаються за спеціальністю 106. Географія освітньо-професійною програмою «Економічна та соціальна географія». Харків, 2018. 151 с. URL : <https://core.ac.uk/download/160472058.pdf>
2. Дмитрієв І.А., Шевченко І.Ю. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти. Х.: Стиль Издат, 2018. 284 с. URL : <http://surl.li/evkho>
3. Мателешко Ю.П. Навчально-методичні рекомендації з курсу «Регіоналістика». Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2014. 37 с. URL : <http://surl.li/evkaw>
4. Мезенцев К.В. Суспільно-географічне прогнозування регіонального розвитку : Монографія. – К.: Видавничо- поліграфічний центр „Київський університет”, 2005. 253 с. – Режим доступу: URL : : https://kegt.rshu.edu.ua/images/dustan/2020/lm_1_01.pdf
5. Мезенцев К.В., Підгрушний Г. П., Мезенцева Н. І Регіональний розвиток в Україні: суспільно- просторова нерівність і поляризація: Монографія. К.: ДП «Прінт Сервіс», 2014. 132 с. URL : http://www.geokiyv.org/pdf/Reg_development_in_Ukraine.pdf
6. Михайленко Е.Б. Регіоналістика. Класичні і сучасні підходи. 2018. URL : https://stud.com.ua/180017/politologiya/regionalistika_klasichni_i_suchasni_pidhodi
7. Менеджмент регіонального розвитку: навчально-методичний комплекс з дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 81 с. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/34770/1/MRR_NMK.pdf
8. Менеджмент регіонального розвитку: конспект лекцій [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К.О. Кузнецова, І.М. Манаєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 149 с. URL : https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/34768/1/MRR_Konspekt.pdf
9. Методичні рекомендації зі здійснення моніторингу і оцінки реалізації планувальних документів із відновлення та розвитку територіальних громад. URL : 2023. <http://surl.li/pcjrp>
10. Основи регіонального управління в Україні : підручник // авт.-упоряд. : В. М. Вакуленко, М. К. Орлатий, В. С. Куйбіда та ін.; за заг. ред. В.М. Вакуленка, М.К. Орлатого. К. : НАДУ, 2012. 576 с. URL : <http://surl.li/dmzel>
11. Пістун М.Д., Мельничук А.Л . Сучасні проблеми регіонального розвитку: навч. посібник. Київський національний ун-т ім. Тараса Шевченка. К.: ВПЦ "Київський ун-т", 2009. 200 с. URL : <http://surl.li/evkld>
12. Посібник з питань просторового планування для уповноважених органів містобудування та архітектури об'єднаних територіальних громад підготовлено радниками з просторового планування Групи радників з впровадження державної регіональної політики в Україні Програми «U-LEAD з Європою»: Тетяною Кришток (Україна), Раймундом Рисем (Польща), Любіцею Кошелюк (Хорватія). URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/347/1.pdf>
13. Регіональне управління : навч. посіб. / М. М. Іжа, Л. Л. Приходченко , С. Є.

- Саханенко та ін. ; за заг. ред. Л. Л. Приходченко. Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2020. 652 с. URL : http://www.oridu.odessa.ua/9/buk/obl_ru_navpos.pdf
14. Сонько С.П., Кулішов В.В., В.І.Мустафін. Ринок і регіоналістика. Київ: Ніка Центр, Ельга, 2002. 408 с. URL : <http://surl.li/evkgw>
15. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С., Яворська В.В. Регіоналістика: географічні основи регіонального розвитку і регіональної політики. Навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 372 с. URL : <http://surl.li/evkah>
16. Державна Стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
17. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року. URL : <http://surl.li/ddwdy>
18. Проект Плану відновлення України URL : <http://surl.li/gnykv>

Допоміжна

19. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>
20. Закон України «Про планування і забудову території». URL : <http://surl.li/bzgj>
21. Закон України «Про місцеве самоврядування». URL : <http://surl.li/evlxx>
22. Закон України «Про місцеві державні адміністрації». URL : <http://surl.li/evlxz>
23. Закон України «Бюджетний кодекс України». URL : <http://surl.li/cjscu>
24. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». URL : <http://surl.li/upso>
25. Закон України «Про Генеральну схему планування території України». <http://zakon.rada.gov.ua/>
26. Децентралізація влади: як зберегти успішність в умовах нових викликів? Аналітична доповідь. – Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2018. 21 с.
27. Гречко Т.К., Лісовський С.А., Романюк С.А., Руденко Л.Г. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку: [навч. посіб.]. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 264 с. URL : <https://igu.org.ua/sites/default/files/pdf-text/public-management.pdf>
28. Урбіцид – стратегія російських окупантів в російсько-українській війні. URL : <http://surl.li/dgcsb>
29. Natalia Zablotska, Olha Danilova, Mykhailo Salii. Resettlement features of population of Ternopil oblast in the context of new administrative and territorial system. Часопис соціально-економічної географії. 2022. Вип.34 С.53-62. URL : <https://periodicals.karazin.ua/socecongeo/article/view/21448>
30. Підгірна, В., Косташук, В., Данілова, О. (2022). Оцінка структури та тенденції зайнятості населення України в умовах трансформаційних змін. Економіка та суспільство(40). URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1493>
31. Данілова О.М., Ємчук Т.В. Заповідна справа та організація туристично-рекреаційної діяльності на територіях природно-заповідного фонду: навч. посібник . Чернівці: Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2019. 328 с.
32. Підгірна В.Н., Данілова О.М. Характеристика системи менеджменту туристичної індустрії на сучасному етапі. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління. 31(70). 1. 2020. С. 65-71. URL : <http://surl.li/pcjvq>
33. Данілова О.М. Регулювання й управління розвитком туристичних ресурсів. Менеджмент туристичної індустрії: підручник у 3-ох частинах/ В. П. Руденко, В.Я.Вацеба, В.Н.Підгірна та ін. Чернівці, 2019. С.374-394. URL : <http://surl.li/ourzu>
34. Топчієв О.Г., Мальчикова Д.С. Планування території: навч. посіб. Херсон, 2014. 268 с.

Інформаційні ресурси

Децентралізація в Україні. URL : <https://decentralization.gov.ua/>

Інститут демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України. URL : <https://idss.org.ua/index>

Міжнародний центр перспективних досліджень. URL : <https://icps.com.ua/>
Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України. URL :
<https://mtu.gov.ua/content/hto-mi-e.html>
Національний інститут стратегічних досліджень. URL : <https://niss.gov.ua/>
РЕГІОНЕТ. Всеукраїнська мережа фахівців і практиків з регіонального та місцевого
розвитку URL : <http://surl.li/lsizc>
Законодавство України. URL : <https://www.rada.gov.ua/news/zak>
Офіційний сайт Державної служби статистики. URL : www.ukrstat.gov.ua
Офіційний сайт інституту економічних досліджень і політичних консультацій. URL :
<http://www.ier.com.ua/ua>
Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки України. URL :
<https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
Офіційний сайт наукової бібліотеки ім. Максимовича. URL :
<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>
Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президенті
УКРАЇНИ. URL : <http://www.niss.gov.ua/articles/245/>
Офіційний сайт національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL :
<http://www.nbuv.gov.ua/>
Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова.
URL : <https://razumkov.org.ua/>